

burde sfaanes, saa er det netop Husfruen. Paa hende ligger der saa megen Byrde, og det navnlig i de smaa Forhold, at det synes mig, at man vilde gjøre en Velgjerning imod de smaa Familier ved at søge at rette deres Opmærksomhed paa, at der her er et Forhold, hvor Manden skulde lade Hensynet til Arbeidsfortjenesten falde bort og se hen paa, hvorledes den i høi Grad vilde erstattes der- ved, at Husfruen fik Tid og Ro til at blive for sit Hjem, hvad hun burde være. Nu vil man jo sige, at, naar vi fritage den gifte Kvinde for Arbeide om Lørdag Eftermiddag, saa vil hun maaske miste en Arbeidsfortjeneste af 3 Mk., og for de 2 Mk. kunde hun maaske leie en Kone til at gjøre Huset rent, sy om Børnene og passe dem, men dertil vil jeg svare: for det Første vil hun ikke anvende de 2 Mk. paa den Maade, og for det Andet vil den Hjælp, der gives paa anden Haand til den huslige Gjærning, ikke paa nogen Maade forslaa imod, hvad Husfruens egen Haand vil være i Stand til. Det er ikke nogen særlig Filantropi, der bevæger mig til at støtte dette Forslag, men jeg støtter det, fordi Erfaringen har viist mig, at Konen ofte i de smaa Forhold anvendes som Mandens Træl, og at der opstaar mangfoldige ullykkelige Forhold i Familielivet netop deraf, at Hjemmet ikke passes, som det bør passes. Derom venter jeg naturligvis, at der er forskjelligt Meninger, og jeg har blot tilladt mig at udtale min og maaske dog ogsaa nogle af mine ærede Kollegers i Udvalget. — Hvad § 7 i Lovforslaget angaar, har Udvalget foreslaaet, at den skulde falde bort, fordi man, uagtet man naturligvis erkjender, at det er i høi Grad vigtigt, at der vaages ogsaa over den moralske Sundhed paa Arbeidsstedet, saa dog meget tvivler om, at det i de fleste Tilfælde lader sig gjøre at tilveiebringe en saadan Sondring mellem de unge Mennesker af forskjellige Kjønn, som ved Paragrafen er tilstiftet. Det vil i de allerfleste Tilfælde være umuligt, og selv om det lod sig gjøre, saa er det meget tvivlsomt, om der vil opnaas syndeilig ved at opføre disse Bægge mellem Arbeidere af forskjelligt Kjønn. Den Slags Bægge have for det Første næsten altid den Bestaaffenhed, at der er Sprækker i dem, og at de gjøre Tilnærmelserne mere pikante og ingenlunde forhindre disse. Jeg tror, at der er mange andre Faktorer, der virke til, at man ikke behøver at befrygte dette, at Arbeidere af forskjelligt Kjønn arbeide sammen. Dels er Arbeidet sedvanlig af den Bestaaffenhed, at det medfører en Anstren- gelse og fordrer en uafbrudt Opmærksomhed, som fastholder Tanken paa selve Arbeidet, og dernæst vil enhver Arbeidsgeber, som har en stor Bedrift, hvor mange Folk ere beskæftigede, være i høi Grad interesseret i og vaage over, at der er en nogenlunde sømmelig Tone tilstede ogsaa paa Arbeidsstedet. Ogsaa den Omstændighed, at der ved større Fabrikker baade er ældre Mænd og Koner

tilstede, medfører, at Forholdet ikke har saa store Forer, som det ved første Dietast synes. Men hvad der navnlig forekom Udvalget at maatte være afgjørende, var det, at Gjennemførelsen af den omhandlede Regel vilde være forbunden med meget store praktiske Vanskeligheder. — Med Hensyn til § 8 har man ment, at i det første Stykke, som gaar ud paa, at det kan forbydes Personer under 18 Aar at deltage i det der omhandlede Arbeide, skulde Ordene i Slutningen af Stykket: „i alt Fald ud over visse Timer dagligen“ udgaa, idet der i disse Ord indeholdes en Indskrænkning i den Indenrigsministeren givne Bemyndigelse til aldeles at forbyde, at Personer under 18 Aar del- tage i dette Arbeide. Som jeg tillod mig at yttre ved Sagens 1ste Behandling og ogsaa har sagt i Dag, vilde jeg ret ønske, at det maatte være den høitævede Minister magtpaaliggende at lade undersøge Forholdet ved mange Fabrikker, hvor der arbeides med saadanne Substantser, som medføre en ligefrem Forgiftning af de unge Arbeidere. — Man har derhos antaget, at det vilde være rettest at lade Ministeren erholde fuld Raadighed til at give Samtykke til Lempelser med Hensyn til Bestemmelserne for Arbeidstiden, paa hvilke Betingel- ser han selv fandt for godt. I Lovforslaget er der bestemt visse Lempelser indenfor en vis Ramme, som skulde kunne gives; Udvalget har imidlertid, som sagt, ment, at det var rettest at lade Mini- steren have fuld fri Haand, saaledes at han frit kan give eller negte Samtykket og opstille hvilke Betingelser for at indrømme det, som han maatte anse for ønskelig.

Fischer: Jeg skal stillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at der er begjært delt Af- stemning over Vædringsforslaget Nr. 8 til § 6. Dette henger sammen med en Meningsforskjel i Udvalget, som ikke lod sig udjævne under Dis- kussionen. Man kom da til det Resultat, at ville forelægge det høie Thing Sagen til Afgjørelse ved at begjære delt Afstemning over det nævnte Væ- dringsforslag, saaledes at der særskilt stemmes over den første Del af Forslaget og over Tilføielsen: „og gifte Kvinder hverken paa disse Dage“ — det vil sige Søn- og Helligdage — „eller Lør- dag efter Kl. 12 Middag.“ Jeg skulde ikke have begjært Ordet i denne Sag, dersom ikke den ærede Ordfører med god Føie havde bemærket, at der var nogen Frygt hos ham for, at hvad han udtalte her, udtalte han ikke paa Udvalgets, men nærmest paa sine egne Begre. Hvad den ærede Ordfører her bemærkede, finder Anvendelse for mit Bed- kommende; hans Udtalelser gjælde kun for hans eget Bedkommende, ikke for mit. Jeg skal være meget villig til at yde det smukke Formaal, den ærede Ordfører betegne, al mulig Anerkjendelse. Det kan være meget skjønt at tænke paa at ville indvirke saaledes paa Familieforholdet, at der